

WOLONTARIAT W FINLANDII

Pomoc społeczna zamiast kozucha

...o krainie Świętego Mikołaja, reniferów pasących się wśród połaci lasów na rozległych nizinach z tysiącami jezior, saun zastępujących nasze kafelkowe łazienki, mleka serwowanego częściej od tradycyjnej herbaty, pospolitych lecz nienadużywanych telefonów komórkowych i widoków wspinających... również na przyszłość.

Pierwszymi mieszkańcami Finlandii były ludy koczownicze, żyjące tutaj już w neolicie. Do XII w. kraj znajdował się poza wpływami kultury europejskiej. Wówczas królowie szwedzcy i carowie rosyjscy dokonywali podboju tych ziem. W roku 1917, w momencie wybuchu rewolucji październikowej w Rosji, Finowie ogłosili swoją niepodległość, a w 1919 roku proklamowali powstanie republiki. Po zakończeniu drugiej wojny światowej, mimo sąsiedztwa ZSRR, Finlandii udało się utrzymywać demokratyczne rządy i gospodarkę wolnorynkową. Od roku 1995 jest członkiem Unii Europejskiej, OECD, Rady Współpracy Państw Morza Bałtyckiego; nie jest zdecydowana ubiegać się o członkostwo w NATO.

Tło historyczne

Finlandia jest wysoko rozwiniętym państwem opiekuńczym typu nordyckiego, w którym szczególną rolę odgrywa wolontariat. Jego największy rozwój przypadł na przełom lat osiemdziesiątych i dziewięćdziesiątych, kiedy to Finlandię opanował kryzys gospodarczy, połączony z wysokim bezrobociem. Panaceum dla ludzi, którzy utracili swoje zajęcie, okazał się wtedy wolontariat. Po roku 1995, a więc po wstąpieniu Finlandii do Unii Europejskiej, wolontariat zaczął przekraczać fińskie granice. Coraz bardziej popularna stała się międzynarodowa wymiana młodzieży, mająca promować globalną edukację.

Zdolność organizacji pozarządowych do współpracy z ludźmi potrzebującymi pomocy jest wysoko ceniona. Uważa się, że jest to skutek zaangażowanej i oddanej pracy wolontariuszy. Rośnie w Finlandii tendencja do włączania organizacji w świadczenie usług, co ułatwia lepsze poznanie potrzeb społeczności lokalnej i pozwala uniknąć podejścia „górze – dół”.

Historia fińskiego wolontariatu, licząca sobie blisko 100 lat, związana jest z powstaniem i działalnością trzech głównych organizacji „parasolowych” dla społecznych organizacji pozarządowych i wolontarystycznych. Oto one:

- Fińska Federacja na rzecz Opieki Społecznej i Zdrowia, powstała w roku 1917, w tym samym czasie, kiedy Finlandia uzyskała niepodległość. Zadaniem najważniejszą federacji, na gruncie opieki społecznej, jest podtrzymywanie współpracy pomiędzy organizacjami pozarządowymi a władzami. Równolegle propaguje ona, przez swoją działalność, podstawowe prawa obywatelskie, walczy z nietolerancją, wykluczeniem społecznym, biedą.
- Fińskie Centrum Promocji Zdrowia (FCHP) zostało założone w roku 1962, z myślą o doskonaleniu kooperacji stowarzyszeń zajmujących się sprawami zdrowia. We współpracy ze 100 organizacjami członkowskimi prowadzi międzynarodowe programy badawcze, kampanie polityczne, których celem jest rozpowszechnianie informacji oraz dialog z rządem.
- Stowarzyszenie Wolontarystycznych Organizacji Społecznych, Opiekuńczych i ds. Zdrowia (YTY) istnieje od roku 1978. Jego wiodącym celem jest zadbanie o dostateczne wsparcie finansowe oraz rozwój administracyjnych kompetencji 114 potrzebujących organizacji członkowskich. Na arenie międzynarodowej YTY reprezentuje fiński trzeci sektor, działający w obszarze opieki społecznej i służby zdrowia, współpracujący z pokrewnymi zagranicznymi organizacjami.

Wymienione organizacje „parasolowe” oraz ich organizacje członkowskie w dużej mierze finansowane są od ponad 60 lat, co nietypowe, przez fińskie Stowarzyszenie ds. Automatów do Gry (RAY). Posiada ono wyłączność jako operator gier hazardowych. Europejski Trybunał Sprawiedliwości (European Court of Justice) utrzymał ostatnio w mocy status monopolisty RAY, który finansuje organizacje w dużej mierze oparte na wolontariacie, dotyczące usług socjalnych (w 17%) oraz usług zdrowotnych (w 8%) w Finlandii.

Wolontariat a sektor publiczny

Główna odpowiedzialność za świadczenie usług opiekuńczych spoczywa na fińskim sektorze publicznym. Lokalnymi koordynatorami takich usług są m.in. urzędy miasta, np. w Helsinkach – Komisja ds. Wolontariatu¹.

Charakter uzupełniający ma działalność organizacji pozarządowych i sektora prywatnego. Organizacje pozarządowe nie spoczywają na laurach, promują wolontariat, zachęcają obywateli do aktywnego uczestniczenia w życiu publicznym, promują żywy i oddolny dialog oraz wpływają na kreowanie polityki.

Rząd, aprobując te działania, bezpośrednio konsultuje się ze wszystkimi trzema wyżej wymienionymi organizacjami. Jest powszechną praktyką zapraszanie przedstawicieli organizacji pozarządowych do udziału w komitetach międzyministerialnych odpowiedzialnych za przygotowanie nowych aktów prawnych. Organizacje te są również regularnie proszone o przysyłanie przedstawicieli na posiedzenia parlamentarne. Proces tworzenia polityki jest powszechnie uważany za przejrzysty i uczciwy. Jednak niektóre organizacje uważają, że nie jest to wystarczające i że rząd powinien zwrócić większą uwagę na inicjatywy i żądania obywateli.

W pierwszej połowie 1999 roku rząd premiera Paava Lipponena, u progu swego urzędowania, po raz pierwszy gościł pracowników i wolontariuszy organizacji pozarządowych. Spotkanie to miało na celu wspólne opracowanie narodowego systemu planowania spraw społecznych i zdrowia. Owocem tej debaty jest projekt rządowego programu w sprawie usług społecznych i zdrowotnych na lata 2000-2003, którego realizacja będzie monitorowana zarówno przez przedstawicieli rządu, jak i organizacji pozarządowych. Ma on służyć efektywnemu zaspokajaniu potrzeb obywateli, minimalizowaniu marginesu społecznego, ludzkiej bezradności, bierności, ubóstwa.

Równolegle, w kilku rejonach kraju, wyłaniają się lokalne sieci współpracy między władzami miejskimi, dostawcami usług zdrowotnych i opiekuńczych, i organizacjami wolontarystycznymi. Promocją takiego dialogu, między publicznymi podmiotami a trzecim sektorem, zajmuje się powstałe w br., Centrum Społeczne (tzw. Dom Obywatelski). Funkcjonuje ono w mieście Joensuu, pracując nad zwiększaniem zrozumienia systemu opieki społecznej przez samych obywateli, zwłaszcza przez mieszkańców północnej Karelii. Znaczący udział w tym procesie mają wolontariusze, dobrowolni delegaci swoich lokalnych środowisk.

Prawo, definicje i liczby

W Finlandii nie ma oficjalnej definicji wolontariatu. Żaden dokument prawny (tj. kodeks, ustawa) nie precyzuje tego pojęcia. Analogiczna sytuacja ma miejsce w Polsce – tutaj, zwłaszcza w środowisku pozarządowym, funkcjonuje powszechnie znana definicja wolontariatu sformułowana i upowszechniona przez Małgorzatę Ochman z warszawskiego Centrum Wolontariatu.

W środowisku studenckim, gdzie wolontariat działa od 1996 roku, funkcjonuje definicja opracowana na podstawie wypowiedzi studentów Uniwersytetu w Tampere,

zebranych podczas badań dotyczących wolontariatu. W tejże definicji wolontariatu przyjęto, że działania studentów-wolontariuszy są działaniami socjokulturowymi, dobrowolnymi, wykonywanymi bez wynagrodzenia finansowego, które mają pomagać w kształtowaniu odpowiedzialnych postaw jednostek i grup. Pełniejszą i popularną w Finlandii definicję wolontariatu przedstawił profesor Antti Eskola, członek grupy roboczej realizującej projekt wolontariatu na uczelni: działania wolontarystyczne są formą pomocy udzielanej przez odpowiednio przygotowane i doświadczone osoby nie dla zysków pieniężnych; podstawą tej pomocy jest kontakt międzyludzki, a jej celem niesienie ulgi w dźwiganiu ciężaru życiowego i przewyciężanie trudnej sytuacji życiowej.

Fińscy ustawodawcy w niedalekiej przyszłości zamierzają sprecyzować swoje stanowisko wobec zasad zatrudniania i wynagradzania wolontariuszy, zwłaszcza tych, którzy od dłuższego czasu są zarejestrowani jako bezrobotni. Dotychczas przyjęto możliwość finansowej gratyfikacji pracy wolontariusza w postaci miesięcznego kieszonkowego, które jest prawnie tolerowane, kiedy wynagrodzenie takie jest okazjonalne, a więc nie wymaga pozwolenia na pracę.

Ściślej określone są regulacje prawne dotyczące międzynarodowej wymiany młodych wolontariuszy, które zbliżone są do wymogów Unii Europejskiej. Dotyczą one m.in. konieczności ubezpieczenia wolontariuszy, dokonania niezbędnych szczepień, zapewnienia im „kieszonkowego” i miejsc noclegowych.

Obecnie w Finlandii istnieje ponad 100 000 zarejestrowanych organizacji pozarządowych, które zatrudniają ponad 60 000 osób. Według ostatnich badań Uniwersytetu Johna Hopkinsa (Boston, USA) około 700 000 wolontariuszy rocznie jest zaangażowanych w różnego rodzaju działania.

W samych Helsinkach istnieje 200 organizacji zrzeszających około 150 000 wolontariuszy. Organizacje pozarządowe świadczą w Finlandii 3-4 % usług opiekuńczych i zdrowotnych. Jest to główny obszar działań fińskich wolontariuszy obok pracy w placówkach zajmujących się alkoholizmem i narkomanią.

Od wolontariatu stałego po akcyjny

Specyfika fińskiej pracy wolontarystycznej polega na rozumieniu wolontariatu stałego jako działalności na rzecz środowiska lokalnego, którą promują od kilku lat fińskie uniwersytety (w Helsinkach, w Tampere, Turku, Oulu, Kuopio) i organizacje samopomocowe. Wolontariat akcyjny natomiast kojarzony jest przede wszystkim z międzynarodową wymianą, głównie młodzieży. Większość fińskich organizacji wolontarystycznych zajmuje się równolegle wolontariatem akcyjnym i stałym.

Kolebką fińskiej wolontarystycznej pracy stałej tych, którzy chcą pomagać innym, zajmuje się Sieć Tampere 2000. Sieć ta skupia, m. in. luterańskie parafie w Tampere, Stowarzyszenie Pomocy Sąsiedzkiej, Sieć Wzajemnego Wsparcia, Stowarzyszenie Domów Matki i Dziecka oraz Schronisk, Międzynarodowe Miejsce Spotkań Kobiet, Centrum Wolontariuszy Fińskiego Czerwonego Krzyża, Centrum Wolontariuszy w Pirkanmaa, Stowarzyszenie Zdrowia Psychicznego w Tampere, Regionalny Związek Osób Niedowidzących i Niewidzących w Tampere, Kościół Adwentystów w Tampere, Międzynarodowy Punkt Spotkań Fińskiego Czerwonego Krzyża. Organizacje te stanowią przekrój fińskiego wolontarystycznego środowiska pozarządowego. Sieć ta jest największa na południu Finlandii i precyzyjnie przygotowana do organizowania wolontariatu lokalnego. W marcu 1997 roku Uniwersytet w Tampere również się do niej przyłączył. Jego studenci włączają się w prace wymienionych organizacji, jak również pomagają w nauce innym studentom.

W roku 1996 Uniwersytet w Tampere², jeden z pięciu w Finlandii, przeprowadził badanie, które miało odpowiedzieć na pytanie, jak studenci-wolontariusze mogliby pomóc uczelni i jak ich pracę wykorzystać w nauczaniu. Osoby pytane bardzo pozytywnie oceniały pracę wolontarystyczną. 81 % wydziałów uniwersyteckich zgadzało się z opinią, że wolontariusze na uczelni są potrzebni. Łączenie nauki z działaniami wolontarystycznymi poparł również Związek Studentów. W rezultacie na 17 z 28 wydziałów uczelni wybrano osobę, z którą mogą kontaktować się wszyscy studenci zainteresowani wolontariatem. Na 8 wydziałach można uczestniczyć w kursach lub seminariach dotyczących wolontariatu, np. na Wydziale Nauk Społecznych, Psychologii Społecznej i Nauczania, Medycyny oraz w Centrum Studiów Kobiety.

Badania te wykazały, że uczestniczenie w pracy wolontarystycznej pomaga zrealizować szereg celów wychowawczych: rozwija umiejętność abstrakcyjnego myślenia (teorię można sprawdzić w praktyce); rozwija krytyczne myślenie i umiejętności społeczne; kształci odpowiedzialność społeczną, poszerza horyzonty; wiedzę interdyscyplinarną pozwala stosować w bardzo różnych sytuacjach; wiąże uniwersytet z resztą społeczeństwa, zgodnie z ideą demokracji zbliża grupy społeczne, uniwersytet przestaje być miejscem elitarnym.

Wiodącą fińską organizacją, opartą zarówno na stałym, jak i akcyjnym wolontariacie, jest Fiński Czerwony Krzyż (Finish Red Cross – FRC)³. Istnieje on w Europie od roku 1877. Jest członkiem federacji Międzynarodowego Czerwonego Krzyża od roku 1921. Biuro główne organizacji znajduje się w Helsinkach i posiada 640 lokalnych filii. Jako największa organizacja pozarządowa w Finlandii liczy: 100 000 członków, 9 000 wolontariuszy w służbie zdrowia i opiece społecznej, 8 000 członków w grupie „pierwszej pomocy”, 210 000 honorowych dawców krwi, również wolontariuszy, 80 000 osób regularnie wspomagających finansowo „Fundusz Pomocy w Sytuacjach Kryzysowych”.

FRC realizuje 9 głównych programów, w których uczestniczą wolontariusze:

1. Program Pierwszej Pomocy (około 830 grup);
2. Narodowy Program ds. Klęsk Żywiłowych (FRC koordynuje pracę 40 organizacji i 30 000 wolontariuszy z ochotniczego pogotowia ratunkowego);
3. Program Zdrowia i Opieki Społecznej (wspomaga osoby i organizacje zajmujące się pomocą osobom starszym, niepełnosprawnym, nieuleczalnie chorym, uchodźcom i osobom upośledzonym, oraz 70 ośrodkom dla chorych na AIDS);
4. Program Pomocy Uchodźcom (niesienie pomocy uchodźcom, ułatwienie integracji uchodźców ze społecznością lokalną);
5. Program dla Młodzieży (grupy pierwszej pomocy, happeningi antyrasistowskie, pomoc niepełnosprawnym);
6. Szkolenia w zakresie udzielania pierwszej pomocy (w 1997 r. przeszkolono 81 tys. osób);
7. Zbieranie Funduszy (1997 – Narodowy Program ds. Klęsk Żywiłowych zebrał 29,8 milionów);
8. Program Informacyjny (Magazyn Czerwony Krzyż ukazuje się 5 razy w roku, magazyn dla młodzieży SPRAY – 4 razy w roku, biuletyny oraz broszurki dla osób wspierających FRC finansowo);
9. Program Współpracy z Zagranicą (wyjazdy służby medycznej FRC do Namibii, Zambii, Angoli, Zimbabwe, Pakistanu, Nepalu, Paragwaju, Estonii itp.).

W roku 1995 pięć fińskich organizacji pozarządowych: Fińska Organizacja Współpracy Młodzieży Allianssi, Centrum Rozwoju i Współpracy Kepa, Międzynarodowa Chrześcijańska Organizacja Wymiany Młodzieży ICYE Finlandia, Międzynarodowa Organizacja Służby Cywilnej (SCI) i Fińskie Stowarzyszenie Tinku – opracowało politycznie i religijnie niezależny program wymiany kulturowej – Program Fińskiego Wolontariatu (Finnish Volunteer Programme – ETVC), nastawiony zarówno na pracę akcyjną, jak i stałą.

W obrębie tych samych organizacji członkowskich funkcjonuje program przeznaczony dla młodego pokolenia: Program Młodych Wolontariuszy (The Young Volunteers). Głównym celem programu ETVC jest promowanie wzajemnego zrozumienia i tolerancji pomiędzy narodami, niwelowanie kulturowych barier, uprzedzeń, globalna edukacja, rozwój społeczeństwa obywatelskiego wśród mieszkańców południowej Finlandii i krajów rozwijających się.

Dzięki pracy wolontariuszy powstają lokalne projekty dotyczące dzieci, kobiet, niepełnosprawnych. Głównym zadaniem wolontariuszy jest pomoc miejscowej społeczności przy pracach domowych i w nauce. Dalekosiężnym celem programu jest rozwój wzajemnej, obustronnej pracy ochotniczej, wolontarystycznej. Jest on osiągnięty równolegle, dzięki ludziom podróżującym po innych, ubogich krajach, którzy żyją i pracują tam bez wynagrodzenia jako wolontariusze. W związku z tym program FRC współpracuje z 16 partnerskimi organizacjami w Indiach, Nepalu, Malezji, Tajlandii, Filipinach, Tunezji, Zambii, Boliwii, Ekwadorze i Peru.

Spśród wymienionych organizacji, trzy (Międzynarodowa Chrześcijańska Organizacja Wymiany Młodzieży ICYE, Międzynarodowa Organizacja Służby Cywilnej SCI, Fińska Organizacja Współpracy Młodzieży Allianssi) włączone są również w Programy Wymiany (Exchange Programes), które dotyczą krótkoterminowych wyjazdów wolontarystycznych młodzieży przede wszystkim do krajów Środkowej Azji, Ameryki Łacińskiej i Afryki. Program ten realizuje także organizacja Międzynarodowa Organizacja Wymiany Młodzieży (IFYE), w której wolontariat ma charakter akcyjny i opiera się na międzynarodowej wymianie młodzieży.

W Finlandii wolontariuszem może zostać każdy, zgodnie z panującą tam filozofią uniwersalizmu. Nadrzędnym celem fińskiego wolontariusza jest promocja pokoju między narodami, zrozumienia, społecznej solidarności i sprawiedliwości. Do powyższych organizacji należą wszyscy ci, którzy zdolni są żyć każdego dnia ze wzajemnym szacunkiem, bez stosowania gwałtownych form rozwiązywania konfliktów zarówno lokalnych, jak i regionalnych, międzynarodowych.

1 Adreskontaktowy poczty e-mail:christiana.huctori@soster.hel.fi oraz
leena.mikkola@soster.hel.fi).
3 <http://www.redcross.fi/>.
2 33014 TAMPEREEN YLIOPISTO
Käyntios. Kalevantie 4
tel.: (03) 215 61 11, fax: (03) 213 44 73

Opracowanie:
Izabela Kubiak – Centrum Wolontariatu w Warszawie

Wybrane organizacje pozarządowe w Finlandii, zajmujące się wolontariatem

Fińska Organizacja Współpracy Młodzieży Allianssi (FINNISH YOUTH CO-OPERATION ALLIANSSI)
Olympiastadion, FIN-00250 Helsinki, Finland
tel.: +358-0-348 24 22, fax: +358-0-491 290
e-mail info@alli.fi

To parasolowa fundacja dla fińskich młodościowych organizacji. Jest ona nastawiona na uświadamianie społeczeństwu wartości i możliwości poznania odmiennych kultur i

mentalności. Patronują jej honorowi członkowie, m.in. Światowe Zgromadzenie Młodych (WAY), Europejskie Forum Młodzieżowe (YFJ) i Forum Młodych Unii Europejskiej (YFEU). Swoje zadanie realizuje organizując lokalne i międzynarodowe konferencje i seminaria. Pilotuje również młodzieżowe obozy pracy trwające od 2 do 4 tygodni; wolontariusz pokrywa jedynie koszty podróży; zakwaterowanie i wyżywienie zapewnia organizacja; minimalny wiek wolontariusza – 18 lat.

Centrum Rozwoju i Współpracy (KepaService Centre for Development Cooperation Kepa)
Sörnäisten rantatie 25A, 3 Krs 00500 HELSINKI
tel.: +358-9-584 2 33, fax: +358-9-584 2 32 00
e-mail: kepa@kepa.fi, <http://www.kepa.fi/>

Kepa jest autonomiczną organizacją, niezależną pod względem ideologicznym, politycznym i religijnym, współpracującą z fińskimi organizacjami pozarządowymi, które są zaangażowane we współpracę z krajami rozwijającymi się. Podstawowe obszary działania Kepa to: ochrona środowiska, tolerancja, równouprawnienie, pokój, demokracja i ochrona praw człowieka. W momencie założenia Kepa (w 1995 r.) współpracowało z nią 56 organizacji zarówno o zasięgu lokalnym, jak i ogólnokrajowym, obecnie działa ich ponad 2000. Jest ona głównym promotorem Fińskiego Programu Wolontarystycznego The Finnish Volunteer Programme c/o Kepa. Kepa prowadzi serwis informacji wolontarystycznych: Finish Volunteer Service, Frederikinkatu 63 A8, FIN-00100 HELSINKI, Phone: +358-0-6944233, Fax: +358-0-694 17 86, e-mail: kepa@nordnet.se

Międzynarodowa Organizacja Służby Cywilnej (Service Civil International SCI)
KVT Finland Rauhanasema, Veturitori FIN-00520 Helsinki, Finland
tel.: +358-9-14 44 08/18, fax: 358-9-14 36 57 and 14 72 97 e-mail: kvtsცი@kaapeli.fi
<http://www.kaapeli.fi/~kvtsცი>

SCI posiada 33 filie na całym świecie. Celem tej organizacji jest ochrona środowiska, obrona praw człowieka, promowanie demokracji i współpracy między narodami. Organizacja została założona w roku 1920. Fińską filię KVT założono w 1947 r. Corocznie wysyła ona blisko 200 wolontariuszy na letnie obozy połączone z pracą (workcamps), a około 15 – na długoterminowe pobyty zagraniczne. Jest to fundacja, która przoduje w organizowaniu szkoleń (średnio dwa razy w roku) dla wolontariuszy i koordynatorów pracy akcyjnej i stałej, długo- i krótkoterminowej.

Międzynarodowa Organizacja Wymiany Młodziży (International 4H Youth Exchange IFYE)
Puhosrannantie 12FIN – 27820 ISO – VIMMA
tel. +358-2-865 01 91 (home) fax: +358-2-865 02 91 or +358-2-633 71 55, gsm +358-506 81 86
conference2000@ifye.fi, sirkku.laurila@kolumbus.fi

Po II wojnie światowej (w 1947 r.) program IFYE rozpoczął odbudowę relacji międzyludzkich głównie wśród młodzieży niemal z całego świata. Największą rolę w integracji odegrały Stany Zjednoczone. Pierwszy program dotyczący krajów Europy Wschodniej zainicjowano w roku 1992, a dotyczył on Finlandii, Estonii i Luxemburga. Rok później objął swoim zasięgiem również Litwę, Polskę, Republikę Czech i Węgry. Uczestnicy programu wymiany (w wieku 18 – 28 lat) mieszkają zwykle u rodzin przez 2 – 7 miesięcy, pomagając w codziennych obowiązkach; wolontariusze pokrywają jedynie koszty podróży.

Międzynarodowa Chrześcijańska Organizacja Wymiany Młodziży ICYE, Finlandia
International Christian Youth Exchange ICYE Finland

Hakulomakkeet ja lisätieto: Maailmanvaihto ry.(ICYE Finland) Pitkäsillanranta 11 FIN-00530 Helsinki tel. +358-(0)9-774 1101/ +358-(0)9-774 1090 fax +358-(0)9-7310 4146 e-mail: icyefin@kaapeli.fi

ICYE - to najbardziej zaangażowana organizacja Youth Exchange Programme, którego jest głównym koordynatorem. Adresatami są ludzie od 18 do 25 lat. Mogą oni podjąć pracę m.in. na farmie w Nowej Zelandii, z trudną młodzieżą w Belgii, z dziećmi ulicy w Boliwii, Kolumbii i Kenii, w Amnesty International w Brazylii, w szpitalu, z ludźmi niepełnosprawnymi we Francji, Włoszech, Japonii, z emigrantami w Niemczech.

FIŃSKIE PUBLIKACJE NA TEMAT WOLONTARIATU

1. The third sector in Finland (Trzeci sektor w Finlandii) – książka wydana przez Fińską Federację Zdrowia i Opieki Społecznej, lipiec 2000.

Jest to pierwsza i największa publikacja tego typu w języku angielskim. Zawiera m.in. informacje na temat historii organizacji wolontarystycznych w Finlandii, ich sytuacji finansowej, prawa pracy.

2. Varieties of mutual support and voluntary action (Różne organizacje wzajemnej pomocy i pracy wolontarystycznej), praca doktorska Iriny Nylund, sierpień 2000.

Dotyczy pozarządowych organizacji służby zdrowia i opieki społecznej, ich sytuacji na tle Europy, motywów przynależności do nich itp.

Opracowanie: Izabela Kubiak – Centrum Wolontariatu w Warszawie

Tłumaczenia tekstów z wersji angielskiej dokonały wolontariuszki Centrum Wolontariatu w Warszawie:

Małgorzata Marcinkowska

Anna Okoń

Źródła do obu artykułów o Finlandii:

1. I. Wilson, M. Nooter et al, Evaluation of Finnish Personnel as Volunteers in Development Cooperation; Netherlands Economic Institute and Matrix Consultants; w: Report of Evaluation Study, 1995, Ministry for Foreign Affairs, Department for International Development Cooperation

2. Trzeci sektor w Unii Europejskiej, Bank Informacji o Organizacjach Pozarządowych KLON/JAWOR, Warszawa 2000

3. <http://www.kaapeli.fi/~kvtscifi>

4. <http://www.redcross.fi/>

5. <http://www.alli.fi/>

6. <http://www.cimo.fi/>

7. <http://www.volref.fi/>